

Różne aspekty czasownika

Różne aspekty czasownika

Aspekt czasownika

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Aspekt czasownika

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Aspekt to słowo oznacza punkt widzenia, z którego coś się rozpatruje. Najczęściej słowa *aspekt* używa się w książkach naukowych i artykułach prasowych. Na przykład kiedy ktoś pisze o aspekcie edukacyjnym, to ma na myśli różne kwestie związane ze szkołą, nauczycielami, uczniami, podręcznikami, ocenami itp.

Słowo *aspekt* odnosi się także do czasownika, ale więcej na ten temat dowiesz się, wykonując poniższe ćwiczenia.

Ćwiczenie 1

Sprawdź, jak wyglądają pokoje Ani i Zosi oraz notatki, które dziewczynki zostawiły swoim mamom. Napisz, czyja mama będzie twoim zdaniem bardziej zadowolona. Uzasadnij swoją odpowiedź.

Pokój Ani

Mamusiu,

robiłam porządki:

- ścierałam kurze,
- odkurzałam pokój,
- układałam książki,
- podlewałam kwiatki.

Pokój Ani

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Pokój Zosi

Mamusiu,

zrobiłam porządki:

- starałam kurze,
- odkurzyłam pokój,
- ułożyłam książki,
- podlałam kwiatki.

Pokój Zosi

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 2

Przedstaw wniosek, jaki nasuwa ci się po obejrzeniu pokoi i przeczytaniu notatek Ani i Zosi. Uzupełnij zdania podanymi poniżej czasownikami.

Ania swój pokój, ale czynności nie skończyła.

Zosia swój pokój, wszystkie czynności skończyła.

posprzątała

sprzątała

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 3

Wypisz wszystkie czasowniki z notatek Ani i Zosi.

Ćwiczenie 4

Zastanów się, czym różnią się czasowniki na kartce Ani od czasowników na kartce Zosi. Uzupełnij zdania podanymi poniżej czasownikami.

Czasowniki na kartce Ani wskazują czynności, które przez dziewczynkę zakończone: ścierałam, układałam.

Czasowniki na kartce Zosi wskazują czynności, które przez dziewczynkę zakończone: startłam, ułożyłam.

zostały

nie zostały

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Uzupełnij definicję odpowiednimi wyrazami spośród tych, które podano poniżej.

Czasowniki w języku polskim zawierają informację o trwaniu (powtarzaniu się) danej

lub o jej skończeniu. Taką nazywa się odpowiednio aspektem niedokonanym lub .

dokonanym

wadę

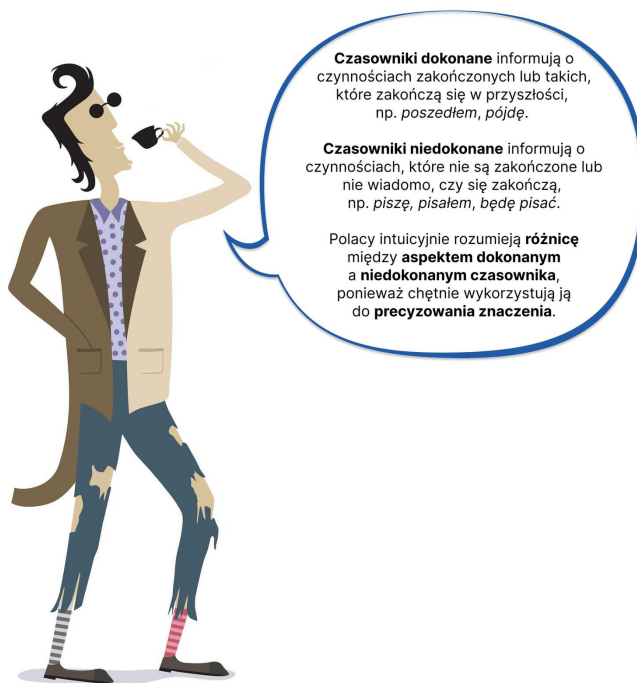
rzeczy

czynności

cechę

wykonanym

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Aspekt czasownika

Źródło: ZPE gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Znajdź ukryte w piramidzie (poziomo i pionowo) czasowniki dokonane i niedokonane.

Zapisz je w odpowiednich parach tutaj lub w zeszycie.

Wzór: czytać – przeczytać

U
I Ś Ć
U P I E C
S I W B I E C
P I E C B R A Ć M
M N A Ź S A O Z M Y Ć
P Ó J Ś Ć K W L E Ź Ć N T
W Z I A Ć S I A D A Ć B I E C

Źródło: a. nn., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 7

Dopasuj odpowiednie czasowniki niedokonane do czasowników dokonanych.

strzelić

napisać

wrócić

odkurzyć

rzucić

wytworzyć

tworzyć

rzucać

strzelać

wracać

odkurzać

pisać

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 8

Aspekt czasownika

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 9

Dopasuj do czasowników dokonanych odpowiednie wyrazy tak, aby powstały związki wyrazowe.

przepisać	cyrograf
odnieść	jajko
podnieść	na straty
zapisać	kogoś w czymś
podpisać	czyjeś serce
nanieść	z głowy
odpisać	lekarstwo
spisać	w butelkę
przenieść	się na łono Abrahama
nabić	na tron
zbić	sukces
podbić	zeszyt
pobić	zadanie
znieść	majątek
wynieść	poprawki
wybić	na duchu
przebić	rekord

Ćwiczenie 10

Dopasuj do luk w zdaniach odpowiednie związki wyrazowe z czasownikami niedokonanymi.

Marek już cztery razy , ale niestety nieskutecznie.

Wszyscy wiedzieli, że Edyta nie i zawsze dotrzymuje swoich obietnic.

Przed każdą wyprawą w góry Piotr na prognozy pogody.

porzuca słów na wiatr

rzucał okiem

odrzucał palenie

rzucał palenie

przerzucał okiem

rzuca słów na wiatr

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Polecenie 1

Napisz trzy zdania o tym, co udało ci się dziś zrobić. Użyj czasowników dokonanych.